

Stevns kommune
Rådhuspladsen 4
4660 Store Heddinge

Arbejdstilsynet
Tilsynscenter Øst
Landskronagade 33
2100 København Ø

T 70 12 12 88
at@at.dk
www.at.dk

CVR 21481815

29. november 2023

Afgørelse

Vi sendte en høring til jer den 14. november 2023 i forlængelse af tilsynsbesøget den 2. november 2023.

På besøget hos Stevns Dagskole, Toftegårdsvej 1, 4652 Hårlev talte vi med daglig leder Marianne Olesen, flere ansatte og arbejdsmiljørepræsentant Jan Meilby. Arbejdstilsynet var repræsenteret ved tilsynsførende Dorte Lucas og Birgit Rieck.

I har nu haft mulighed for at komme med jeres bemærkninger til sagens oplysninger. Hvis I har sendt bemærkninger til os, er de indgået i vores vurdering af sagen, og de fremgår af afsnittet nedenfor om sagens oplysninger.

Vi har på baggrund af de samlede oplysninger truffet følgende afgørelse:

Påbud

Virksomheden påbydes at sikre, at arbejdet med undervisning og social udvikling af elever i Base 1 og 2 på Stevns Dagskole planlægges, tilrettelægges og udføres, så risikoen for vold er effektivt forebygget.

I skal efterkomme påbuddet **senest den 1. april 2024**.

I skal orientere alle arbejdsmiljø- og tillidsrepræsentanter, der er berørt af påbuddet.

I skal **senest den 8. april 2024** give os besked om, hvordan I har efterkommet påbuddet. Inden I giver os besked, skal I orientere arbejdsmiljøorganisationen om, hvordan påbuddet er efterkommet. I skal bruge [formularen](#) på vores selvbetjeningsløsning Arbejdsmiljø i din virksomhed.

Begrundelse for påbuddet

Vi har vurderet, om risikoen for vold er til stede i arbejdet, og hvordan virksomheden har forsøgt at forebygge risikoen. Arbejdstilsynet anerkender det i høringssvaret beskrevne, men skal hertil bemærke, at det alene er oplysninger, der er relevant for Arbejdstilsynets vurdering af forholdene, der er medtaget i vurderingen.

Sag

20200037741/9

Ansvarlig:

Birgit Erna Rieck

CVR 29208654

P 1013796706

Side 1/9

Ved vold forstås fysisk vold i form af angreb mod legemet og psykisk vold i form af trusler og anden krænkende adfærd, herunder chikane.

Vi vurderer, at arbejdet med undervisning og social udvikling af elever i Base 1 og 2 på Stevns Dagskole ikke er planlagt, tilrettelagt og udført, så det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Der er risiko for, at utilstrækkelig forebyggelse af risikoen for vold kan forringe ansattes fysiske eller psykiske sundhed på kort eller lang sigt.

Vi har ved vurderingen lagt vægt på, at risikoen for vold ikke er forebygget tilstrækkeligt. Det bygger vi på følgende:

- Ansattes oplysninger bekræftet af ledelsen om, at inden for det sidste år har 4 til 5 elever i Base 1 og 2 dagligt haft udadreagerende adfærd over for ansatte. Den udadreagerende adfærd er slag, spark, bid, spyt og kasten med ting fx penalhus, bordtennisbat mm.
- Arbejdstilsynets konstatering i Stevns Kommune 'Medarbejderundersøgelse 2022' Dagskolen af, at 10 ansatte i alt svarer ja til, at de inden for de seneste 12 måneder har været udsat for fysisk vold af elever i forbindelse med deres arbejde. 5 ansatte svarer dagligt, 2 ansatte ugentligt, 1 ansat månedligt, samt 2 ansatte af og til.
- Arbejdstilsynets konstatering i Dagsskolens registrering af fysisk og psykisk vold mod ansatte i 2023 til og med oktober af, at der blev registreret 23 hændelser med fysisk vold og 5 hændelser med både fysisk og psykisk vold.
- Arbejdstilsynets konstatering af, at der er registreret 3 ulykker i EASY-systemet relateret til vold fra elever inden for det sidste år, hvor ansatte efterfølgende har haft sygefravær.
- Ledelsens oplysninger om, at de ansatte i skoleåret 2023/24 har indberettet 10 magtanvendelser indtil videre primært fra base 1 og 2.
- Ansattes oplysninger bekræftet af ledelsen om, at de fleste elever i Base 1 og 2 dagligt eller flere gange dagligt har psykisk udadreagerende adfærd over for ansatte, hvor ansatte er blevet verbalt krænket eller truet af elever ved fx at blive kaldt "klamme kælling", "fede ludder", "jeg dræber dig", "jeg brænder dit hus" mm.
- Arbejdstilsynets konstatering i Stevns Kommune 'Medarbejderundersøgelse 2022' Dagskolen af, at 10 ansatte i alt svarer ja til, at de inden for de seneste 12 måneder har været udsat for trusler om vold fra elever i forbindelse med deres arbejde. 7 ansatte svarer dagligt, 1 ansat ugentligt, 1 ansat månedligt, samt 3 ansatte af og til.
- Ansattes oplysninger bekræftet af ledelsen om, at en del elever med udadreagerende adfærd har socio-emotionelle udfordringer, herunder er udfordret på deres evne til metallisering. Elevernes adfærd kan ofte være kravafvisende og bære præg af, at eleverne ofte er impulsstyret med tab af indre styring og selvkontrol til følge. Derfor kan nogle elevers humør svinge fra '0 til 100' på kort tid, hvilket gør elevernes adfærd svær at forudsige for de ansatte.

Arbejdstilsynet anerkender og har medtaget i vurderingen, at virksomheden har taget forskellige initiativer for at imødekomme risikoen for vold relateret til arbejdet fx voldspolitik, psykisk førstehjælp, debriefing, krisehjælp, ledelsesopbakning mm. Arbejdstilsynet vurderer imidlertid, at disse tiltag ikke i

tilstrækkeligt omfang forebygger risikoen for vold i arbejdet med undervisning og social udvikling af elever i Base 1 og 2 på Stevns Dagskole, idet tiltagene ikke har kunne forhindre vold, så forebyggelsen har ikke været tilstrækkelig. Arbejdstilsynet lægger i vurderingen her vægt på følgende:

- Oplysninger fra ansatte bekræftet af ledelsen om, at en fælles definition af begrebet vold ikke er fuldt ud implementeret, idet grænserne hos de ansatte muligvis har flyttet sig, da de ansatte registrerer udadreagerende adfærd meget forskelligt.
- Ansattes oplysninger om, at der er et mørketal mellem den registrerede data og den faktiske forekomst af udadreagerende adfærd fra elever, idet de ansatte ikke registrerer alle voldsomme hændelser. Ledelsens bekræftelse af, at det må der være, da forskellen på tallene i APV'en og registreringen af elevers fysiske og psykiske vold mod ansatte er stor.
- Ledelse og ansattes oplysninger om, at ingen ansatte registrerer mindre tilfælde af fysisk vold fx i et riv/kradsskema. Det kan fx være mindre slag, puf, niv eller skub, samt verbale krænkelser og trusler.
- De ansattes oplysninger bekræftet af ledelsen om, at elever med kendt udadreagerende adfærd ikke metodisk og skriftligt bliver risikovurderet i hverdagen, da der ikke er implementeret en formaliseret procedure og praksis for systematisk risikovurdering af elever med kendt udadreagerende adfærd.

Arbejdstilsynet vægter endvidere ledelsens oplysninger om følgende arbejdsmæssige konsekvenser:

- [redacted] ansatte har være sygemeldt i en længere periode [redacted]
- [redacted] er overflyttet til andet arbejde [redacted], idet elevernes udadreagerende adfærd vurderes for risikabelt, at arbejde med [redacted]
- [redacted]

Afslutningsvis vægter Arbejdstilsynet ansattes oplysning om personlige konsekvenser om, at nogle ansatte har dårlig nattesøvn, samt oplever sig presset og afmægtig i relation til elevernes udadreagerende adfærd.

Vi vurderer derfor samlet, at arbejdet med undervisning og social udvikling af elever i Base 1 og 2 på Stevns Dagskole udsætter de ansatte for en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko. Utilstrækkelig forebyggelse af risikoen for vold forøger de ansattes risiko for, at blive udsat for vold. Udsættelse for vold forøger ansattes risiko for, at udvikle belastningsrelaterede sygdomme, som angst og depression, samt for i nogle tilfælde, at udvikle posttraumatisk belastningsreaktion (PTSD). De ansatte risikerer også, at få fysiske helbredsskader.

Sagens oplysninger

Virksomheden

Arbejdstilsynet har modtaget hørings svar fra Hans Christian teamleder i HR, Stevs Kommune den 23. november 2023.

Side 4/9

Ledelsen oplyser, at Stevns Dagskole har skoletilbud og SFO, som tilsammen udgør et heldagsskoletilbud til elever med særlige behov i Stevns Kommune. Hørings svar: *Stevns Dagskoler er ikke et heldagsskoletilbud, men et specialskoletilbud med tilknyttet SFO.*

Base 1 rummer 9 elever i alderen 0 og 1 klasse. Base 2 rummer skærmet (ene)undervisning til 1 elev og nogen gange flere elever fra indskoling. Base 3 rummer 9 elever i alderen 2 til 6. klasse. Base 4 rummer 8 elever i en autistklasse. Base 5 rummer 10 elever i alderen 6 til 9 (10) klasse. Base 4 og 5 er fysisk placeret på Hotherskolen. Hørings svar: *Det er kun base 5, der er fysisk placeret på Hotherskolen.*

Der er ansat 8 lærere og 9 pædagoger, samt 3 faste vikarer på Stevns Dagskole, som refererer til en daglig leder. Hørings svar: *Der er tilknyttet 3 vikarer til Stevns Dagskole. (De er ikke fastansatte).*

Nærværende påbud retter sig mod det pædagogiske personale, som arbejder med undervisning og social udvikling af elever i Base 1 og 2 på Stevns Dagskole. Daglig leder Marianne Olesen blev orienteret om nærværende påbud på besøget den 2. november 2023.

Grundlag for påbuddet

Besøg på virksomheden

Arbejdstilsynet har besøgt virksomheden den 2. november 2023.

- På besøget talte Arbejdstilsynet med daglig leder Marianne Olesen, arbejdsmiljørepræsentant Jan Meilby og 3 ansatte. Arbejdstilsynet var repræsenteret ved tilsynsførende Dorte Lucas og Birgit Rieck.

Samtaler med ledelse og ansatte:

- Arbejdstilsynet har afholdt en indledende samtale den 2. november 2023 med daglig leder Marianne Olesen og arbejdsmiljørepræsentant Jan Meilby. Arbejdstilsynet var repræsenteret ved tilsynsførende Dorte Lucas og Birgit Rieck.
- Arbejdstilsynet har afholdt en enkeltmandssamtale med 1 ansat og en gruppesamtale med 2 ansatte den 2. november 2023. Arbejdstilsynet var repræsenteret ved tilsynsførende Dorte Lucas og Birgit Rieck.
- Arbejdstilsynet har afholdt ledelsessamtale med daglig leder Marianne Olesen om data fra samtalen med ansatte den 2. november 2023. Arbejdstilsynet var repræsenteret ved tilsynsførende Dorte Lucas og Birgit Rieck.
- Arbejdstilsynet har afholdt en afsluttende samtale den 2. november 2023 med daglig leder Marianne Olesen. Arbejdstilsynet var repræsenteret ved tilsynsførende Dorte Lucas og Birgit Rieck.

Skriftlige materialer

Arbejdstilsynet har anvendt følgende skriftlige materialer fra virksomheden:

- Stevns Kommune 'Medarbejderundersøgelse 2022', Dagskolen med 16 svar fra ansatte ud af 17 mulige.
- Dagsskolens registrerede fysisk og psykisk vold mod ansatte 2023 til og med oktober måned.

Risiko for og forekomsten af arbejdsrelateret vold

Ansatte oplyser og ledelsen bekræfter, at det er et vilkår i arbejdet med undervisning og social udvikling af elever i Base 1 og 2 på Stevns Dagskole, at de fleste elever potentielt kan have fysisk udadreagerende adfærd over for ansatte. Inden for det sidste år har 4 til 5 elever i Base 1 og 2 dagligt haft udadreagerende adfærd over for ansatte. Den udadreagerende adfærd er slag, spark, bid, spyt og kasten med ting fx penalhus, bordtennisbat mm. Ansatte beskriver eksempelvis en episode fra samme dag, som tilsynsbesøget, hvor en ansat bliver slået af en elev, da den ansatte vil forhindre eleven i at kaste en stol efter en anden elev.

Arbejdstilsynet konstaterer i Stevns Kommune 'Medarbejderundersøgelse 2022' Dagskolen, at 10 ansatte i alt svarer ja til, at de inden for de seneste 12 måneder har været udsat for fysisk vold af elever i forbindelse med deres arbejde. 5 ansatte svarer dagligt, 2 ansatte ugentligt, 1 ansat månedligt, samt 2 ansatte af og til.

Arbejdstilsynet konstaterer i Dagsskolens registrering af fysisk og psykisk vold mod ansatte i 2023 til og med oktober, at der blev registreret 23 hændelser med fysisk vold og 5 hændelser med både fysisk og psykisk vold.

Arbejdstilsynet konstaterer ifølge indberetningen af arbejdsulykker, at der er registreret 3 ulykker i EASY-systemet relateret til vold fra elever inden for det sidste år, hvor ansatte efterfølgende har haft sygefravær:

- [REDACTED] bliver en ansat slået og sparket af en elev.
- [REDACTED] får en ansat kastet ting efter sig af en elev.
- [REDACTED] får en ansat et knytnæveslag i øjet af en elev.

Ledelsen oplyser, at de ansatte i skoleåret 2023/24 har indberettet 10 magtanvendelser indtil videre, hvoraf ingen er fra udskoling og base 4, men primært er fra base 1 og 2.

Ansatte oplyser og ledelsen bekræfter, at de fleste elever i Base 1 og 2 dagligt eller flere gange dagligt har psykisk udadreagerende adfærd over for ansatte. Inden for det sidste år er ansatte blevet verbalt krænket eller truet af elever ved fx at blive kaldt "klamme kælling", "fede ludder", "jeg dræber dig", "jeg brænder dit hus" mm.

Arbejdstilsynet konstaterer i Stevns Kommune 'Medarbejderundersøgelse 2022' Dagskolen, at 10 ansatte i alt svarer ja til, at de inden for de seneste 12 måneder har været udsat for trusler om vold fra elever i forbindelse med deres arbejde. 7

ansatte svarer dagligt, 1 ansat ugentligt, 1 ansat månedligt, samt 3 ansatte af og til.

Side 6/9

Ansatte oplyser og ledelsen bekræfter, at en del elever med udadreagerende adfærd har socio-emotionelle udfordringer, herunder er udfordret på deres evne til metallisering. Elevernes adfærd kan ofte være kravafvisende og bære præg af, at eleverne ofte er impulsstyret med tab af indre styring og selvkontrol til følge. Derfor kan nogle elevers humør svinge fra '0 til 100' på kort tid, hvilket gør elevernes adfærd svær at forudsige for de ansatte. Eksempelvis skulle ansatte hygge sig med elever med kortspil og film, hvorefter en elev sætter sig på en voksenstol, hvilket eleven ikke må og de ansatte kan ikke få ham til at rejse sig fra stolen.

Ledelsen oplyser, at generelt er forekomsten af fysisk vold mod ansatte højest i indskolingen og derpå aftagende efterhånden, som eleverne bliver ældre. Det skyldes, at eleverne udvikler mestringsstrategier hen af vejen, eleverne bliver mere 'socialt modne' samt, at rammerne i skolen efterhånden tilpasses bedre til eleven.

Ledelsen oplyser og ansatte bekræfter, at lyd er en forværende faktor i forhold til en generel optrapning af konfliktniveauet, idet 4-5 elever i Base 1 og 2 dagligt skrider højt og meget. Alle ansatte har fået udleveret høreværn og forsøger, at lære børnene ikke at skride, da det stresser alle. Ligeledes er de fysiske rammer en forværende faktor i forhold til en generel optrapning af konfliktniveauet, da det ikke er muligt, at skille eleverne ad på grund af manglende plads.

Virksomhedens forebyggelse af arbejdsrelateret vold

Politik og procedure

De ansatte oplyser og ledelsen bekræfter, at der er en overordnet kommunal voldspolitik med en fælles definition af begrebet vold og beredskabsplan med handleprocedure, herunder psykisk førstehjælp. Der afholdes Debriefing og tilbydes krisehjælp efter behov ved voldsomme episoder med udadreagerende adfærd fra elever.

De ansatte oplyser og ledelsen bekræfter, at en fælles definition af begrebet vold ikke er fuldt ud implementeret, idet grænserne hos de ansatte muligvis har flyttet sig, da de ansatte registrerer udadreagerende adfærd meget forskelligt.

Registrering og opfølgning

Ledelsen oplyser, at alle ansatte er instrueret i at udfylde et hændelsesark til registrering af voldsomme hændelser, hvorefter AMR sørger for journalisering i ulykkesystemet. Det er altid muligt, at få hjælp til udfyldelse af hændelsesarket af leder eller AMR, hvis den ansatte har behov for det.

De ansatte oplyser, at der er et mørketal mellem den registrerede data og den faktiske forekomst af udadreagerende adfærd fra elever, idet de ansatte ikke registrerer alle voldsomme hændelser. Ledelsen bekræfter, at det må der være, da forskellen på tallene i APV'en og registreringen af elevers fysiske og psykiske vold mod ansatte er stor.

Ledelse og ansatte oplyser, at ingen ansatte registrerer mindre tilfælde af fysisk vold fx i et riv/kradsskema. Det kan fx være mindre slag, puf, niv eller skub, samt verbale krænkelser og trusler.

Ledelsen oplyser, at ledelse og AMO forsøger en systematisk opfølgning med analytiske processer på registrerede data fra voldsomme hændelser for at finde mønstre, som kan igangsætte forskellige forebyggende tiltag, så arbejdet med undervisning af elever kan planlægges og tilrettelægges, så det udføres sikkert, men hvis de registrerede data er forkerte bliver analyserne det også.

Magtanvendelse

Ledelsen oplyser og ansatte bekræfter, at de ansatte har modtaget instruktion og oplæring i indberetning af en magtanvendelse og altid kan få hjælp af en leder til det. Ledelsen oplyser, at de altid taler med og vejleder alle ansatte, der har været i en magtanvendelse, omkring den aktuelle situation ud fra nødret/nødværge, Low Arousal og mindste indgrebs princippet, samt reflekterer sammen med den ansatte om, der evt. er noget, der kunne være gjort anderledes. Derefter orienteres forældrene til barnet om magtanvendelsen.

De ansatte oplyser og ledelsen bekræfter, at de ansatte, herunder nyansatte og vikarer løbende modtager instruktion og oplæring i det juridiske grundlag for magtanvendelse, samt træning i fysisk praktisk anvendelse af magt fx nænsom nødværge.

Risikovurdering:

De ansatte oplyser og ledelsen bekræfter, at elever med kendt udadreagerende adfærd ikke metodisk og skriftligt bliver risikovurderet i hverdagen, da der ikke er implementeret en formaliseret procedure og praksis for systematisk risikovurdering af elever med kendt udadreagerende adfærd. De ansatte taler med eleverne hver morgen, om hvordan de har det, hvordan er det gået siden sidst, samt drøfter daglig eller flere gange daglig mundtligt elevernes sindstilstand og humør.

Konfliktnedtrappende foranstaltninger

De ansatte oplyser og ledelsen bekræfter, at de ansatte, herunder nyansatte og vikarer, løbende modtager instruktion og oplæring i konfliktnedtrappende adfærd i pædagogiske metoder, som fx Low Arousal, personale - og sceneskift med elever i affekt, fysisk indretning og placering i rummet mm. Desuden kursus med faglig viden om fx ADHD, Autisme mm.

Ledelsen oplyser og ansatte bekræfter, at der jævnligt kommer nye elever i forskellige aldre til Stevns Dagskole, men at eleverne ved start er godt beskrevet i overleveringspapirer, herunder udadreagerende adfærd i fx psykiatrisk udredning, elevplaner mm. Derudover afholdes overleveringsmøder med tidligere institution, skole, forældre eller andre relevante parter.

Ledelsen oplyser og ansatte bekræfter, at alle nyansatte og vikarer starter med en startpakke med instruktion/oplæring i struktur og faglighed i arbejdet med eleverne, samt en mentorordning.

Alenearbejde

De ansatte oplyser og ledelsen bekræfter, at de ansatte aldrig arbejder alene, men altid kan tilkalde hjælp fra en kollega i lokalet ved siden af, hvis ikke ansatte arbejder 2 sammen i en klasse, hvor elever har udadreagerende adfærd.

Ledelsestilsyn, - kontrol og – opbakning

De ansatte oplyser og ledelsen bekræfter, at de ansatte altid kan få fat i en leder i nødsituationer samt, at der er en tæt ledelsesopbakning og - opfølgning, når de ansatte har haft brug for det efter en voldsom hændelse.

Arbejdsræssige konsekvenser

Ledelsen oplyser, at [REDACTED] har være sygemeldt [REDACTED]. Desuden er [REDACTED] overflyttet til andet arbejde [REDACTED], idet elevernes udadreagerende adfærd vurderes for risikabelt, at arbejde med [REDACTED]

Personlige konsekvenser

De ansatte oplyser, at nogle ansatte har dårlig nattesøvn, samt oplever sig presset og afmægtig i relation til elevernes udadreagerende adfærd.

Anvendte regler

- § 38, stk. 1, og § 77, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 2062 af 16. november 2021 af lov om arbejdsmiljø.
- § 26 i bekendtgørelse nr. 1406 af 26. september 2020 om psykisk arbejdsmiljø.

Vejledning til at efterkomme påbuddet

Arbejdstilsynet kan vejlede generelt om metoder til at forebygge problemer med vold. Områder, som kan være centrale med henblik på varige lsninger, er nævnt nedenfor. Det kan være hensigtsmæssigt, at I selv finder frem til konkrete og specifikke lsninger til at forebygge risikoen for vold, og at I inddrager ansatte i dette arbejde.

I kan fx lse arbejdsmiljproblemet ved, at:

- Implementere en fælles definition af begrebet vold, s grænserne hos de ansatte ikke flytter sig og registrering af udadreagerende adfærd ikke foregår forskelligt blandt de ansatte.
- Implementere registrering af voldsomme hændelser, så alle voldsomme hændelser registreres, herunder mindre hændelser fx i et riv/kradsskema.
- Udarbejde procedure og implementere skriftlig systematisk formaliseret risikovurdering i praksis i forbindelse med arbejdet med elever med udadreagerende adfærd i det daglige.

I kan læse mere om at forebygge risikoen for vold i At-vejledningen om vold. Se www.at.dk/d-4-3.

I kan klage over påbuddet

Hvis I ønsker at klage over påbuddet, skal I sende klagen til Arbejdstilsynet. Vi skal modtage klagen inden fire uger efter, at I har modtaget påbuddet. I behver ikke at rette jer efter påbuddet, mens klagen bliver behandlet. Hvis vi fastholder påbuddet, sender vi klagen videre til Arbejds miljøklagenævnet, som vil behandle jeres klage.

Følg jeres sag digitalt

Få overblik over denne sag og eventuelle andre sager med Arbejdstilsynet på [Arbejds miljø i din virksomhed](#). Her kan I bl.a. se kommende frister, og om Arbejdstilsynet vurderer, at I har efterkommet påbuddet.

Ring, hvis I har spørgsmål

I er velkomne til at ringe til Arbejdstilsynet på 70 12 12 88, hvis I har spørgsmål til påbuddet.

Venlig hilsen

Birgit Erna Rieck
Tilsynsførende